

III. évfolyam, 2012

Statisztikai Jelentések
DÍSZNÖVÉNYTERMELÉS ÉS
GYÓGYNÖVÉNY FELVÁSÁRLÁS

2011. év

Dísznövénytermelés és gyógynövény felvásárlás
III. évfolyam, 2012

Megjelenik évente

Felelős szerkesztő

Dr. Vágó Szabolcs

Szerző

Dancs Gyuláné

dancs.gyulane@aki.gov.hu

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (+36 1) 476-3060

Fax: (+36 1) 476-3304

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

Ezen kívül figyelmébe ajánljuk a Statisztikai Osztály adatgyűjtéseinek összefoglalóit, valamint a rendszeresen megjelenő Agrárgazdasági Figyelőt, amely áttekinti a főbb gazdasági folyamatokat és statisztikai eredményeket.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (+36 1) 476-3064

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Dísznövénytermelés.....	5
Gyógynövény felvásárlás.....	7

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Összefoglaló

A Magyarországon termesztett dísnövényekről és a gyógynövény felvásárlásról második alkalommal készítettünk felmérést az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program keretében. Az adatszolgáltatók köre a Dísnövény Szövetség és Terméktanács listája alapján került kijelölésre.

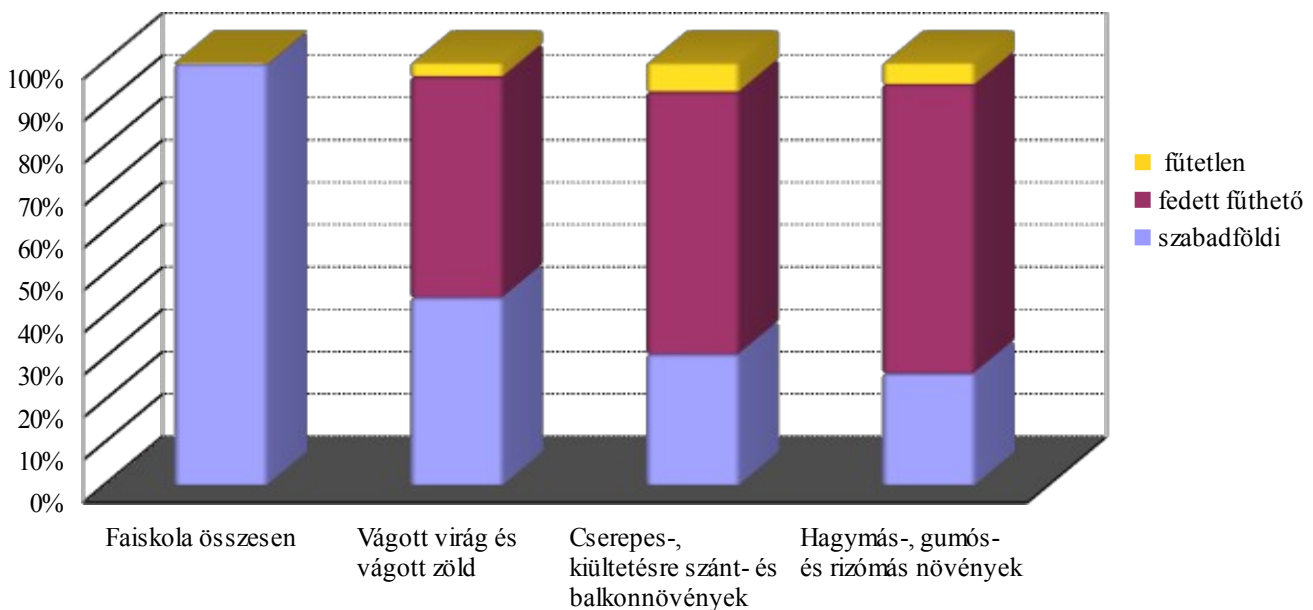
Az adatszolgáltatásra kiválasztott szervezetek száma a dísnövénytermesztőknél 1189, gyógynövény felvásárlóknál 12. A beküldési arány az előbbinél 66,2 százalék, míg az utóbbinál 83,3 százalékos.

A kérdőív növénycsoportokra, növényfajokra lebontva kért adatokat a használt területről, a munkaerő-felhasználásról, valamint az értékesítésről.

A beérkezett adatok szerint a **dísnövénytermesztésre** használt terület összesen 1438 hektár, ebből a szabadföldi 1287,4, a fedett fűthető 109,8, a fedett fűtetlen terület pedig 15,6 hektár. Eltérés mutatkozhat a használt terület növénycsoportonkénti elszámolásánál az engedélyezett és ténylegesen használt terület között (pihentetés vagy egyéb ok miatt).

Az összes foglalkoztatott létszáma 2252 fő, ebből 1522 főt (67,6 százalék) teljes munkaidőben, 730 főt (32,4 százalék) pedig részmunkaidőben foglalkoztattak. A faiskolákban 1 fő, míg az intenzívebb növénykultúráknál 5 fő volt az egy hektárra jutó foglalkoztatottak száma.

1. ábra: **Használt terület megoszlása terület típusonként**

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

Az egyes növénycsoportokat vizsgálva a legnagyobb területen a faiskolák találhatóak, a szabadföldi terület 93,5 százalékot, a többi kultúra így mindössze 6,5 százalékot foglal el. A fedett fűthető területeken viszont az érzékeny vágott-, cserepes -, egynyári és hagymás növények a meghatározóak.

Az összes adatszolgáltató közül 171 (33,1 százalék) rendelkezik csak faiskolával, kizárólag csak vágott virággal 112 (21,7 százalék), csak cserepes-kiültetésre szánt- és balkonnövényekkel 108 (20,9 százalék), csak hagymás növényekkel 12 (2,3 százalék). A többi 113

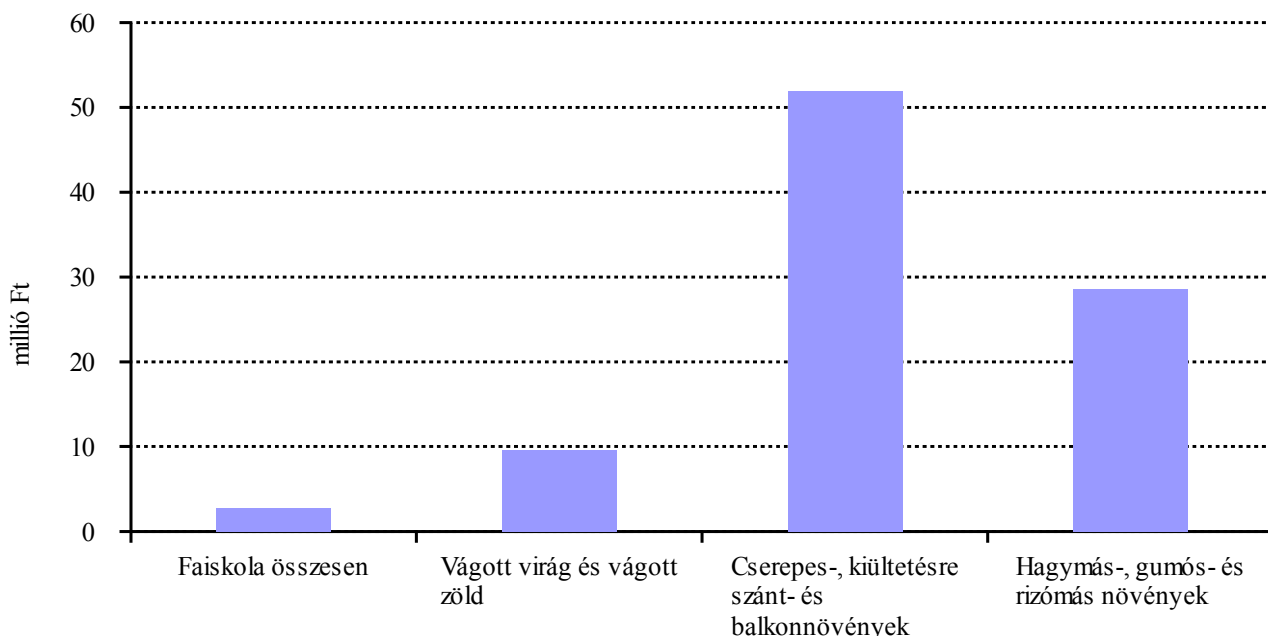
(21,9 százalék) adatszolgáltató pedig párhuzamosan többféle növényt is termel.

A dísnövénytermesztés **nettó árbevétele 2011-ben** a beérkezett adatok szerint 7 927 167 ezer forint volt. Ebből 3 399 972 ezer forint (42,9%) a faiskolák részesedése, 4 527 195 ezer forint (57,1%) pedig a vágott-, cserepes-, hagymás növényeké. Az egy hektárra jutó nettó árbevétel a faiskoláknál 27 89 ezer forint, a vágott virágnál 9 658 ezer forint, a cserepes és balkonnövényeknél a legmagasabb, 51 957 ezer forint, és szintén magas, 28 573 ezer forint a hagymás-, gumós- és ri-

zómás növényeknél. Az időjárás a 2011-es évben sok kárt okozott az ágazatban is, főleg a rózsáknál.

Az ágazat kivitele keleti országok felé mérséklődött, a nyugatiak felé stabil volt. Az import csökkent a vágott virágok esetében, és nőtt a cserepes növényeknél.

1. táblázat: **Nettó árbevétel alakulása növénycsoportonként**

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

A gyógynövények alapvetően két csoportra oszthatóak: lehetnek vadon termők és termesztettek. A felvásárlási adatoknál megfigyelhető, hogy a vadontermő növények aránya nagyobb, mint a termesztetteké. A virág- a levéldrog- és a mag-termés beszerzése elsősorban a termelőktől, míg a fű – és a gyökérdrog esetében pedig a gyűjtőktől történik. Ajelentő módon szereplő „gyűjtő”-től való beszerzés valójában egy többlépcsős gyűjtőhálózatként működik.

A legtöbb növényfaj esetében egyaránt található termesztés és gyűjtés. Akad azonban, ami csak vadon termő (bodza, gyermekláncfű, zsurló) illetve csak ter-

mesztett (levendula, mórmályva, ánizstermés). Az import a Magyarországon nem termesztendő, egzotikus, illetve a kis mértékben termesztett gyógynövények esetén jellemző. Az export döntő része EU-s országokba kerül alapanyagként kiszállításra.

A feldolgozott adatok szerint a legnagyobb mennyiségben felvásárolt gyógynövények a kamilla, csalánlevél, aranyvesszőfű, gyermekláncfű, bodzabogyó, csipkebogyó, édeskömény és vadgesztenye voltak 2011-ben. A táblázatban a csillaggal jelöltek adatvédelmi okok miatt nem közölhető adat.

Dísznövénytermelés

Sorszám	Termékcsoport	Dísznövénytermesztő terület, m ²			Értékesített mennyiség, darab	Értékesítés nettó árbevétele, ezer Ft
		szabadföldi	fedett			
			fűthető	fűtetlen		
1	Faiskola összesen	12 149 692	9 565	32 527	5 160 668	3 399 972
2	Fenyőfélék	4 288 991	885	5 608	726 579	1 178 242
3	ebből: földlabdás	3 703 935	260	2 200	336 222	881 541
4	konténeres	698 514	1 259	5 550	401 721	325 763
5	Lombhullatók	5 229 363	600	2 835	663 558	1 355 472
6	ebből: földlabdás	4 138 181			247 497	978 197
7	konténeres	276 282	600	4 140	436 739	377 784
8	Cserjék	812 667	380	7 568	1 681 158	486 214
9	Szabadföldi rózsza	46 823			156 085	23 268
10	Rózsató	301 500	2 000	3 530	1 100 300	195 272
11	Szaporítóanyag	82 522	5 700	12 386	601 906	50 049
12	Karácsonyfa	174 797			14 324	16 298
13	Fenyőág	56 306			3 160	1 748
14	Egyéb	1 156 723		600	213 598	93 409
15	Vágott virág és vágott zöld	635 729	749 075	48 421	21 130 297	1 384 233
17	Rosaceae (pl. Rózsa)	9 020	495 700	12 820	2 299 163	126 660
18	Caryophyllaceae (pl. Szegfű)		59 742	4 600	2 921 853	109 739
19	Orchideaceae (pl. Orchidea)	24 000	8 000		88 715	43 938
20	Irideaceae (pl. Kardvirág)	2 198	1 100	750	44 470	4 599
21	Asteraceae (pl. Krizantém)	3 370	70 487	16 291	5 032 735	286 069
22	Száritott és más módon kezelt	53 170	1 420	100	20 020	9 719
23	Vágott zöld	18 961	18 640	4 020	2 682 229	43 019
24	Szaporítóanyag	100	9 030	50	1 445 000	64 138
25	Egyéb	524 910	84 956	9 790	6 596 112	696 352
	ebből:					
	celosia	200		900	10 650	1 265
	frézia		1 000		67 000	2 700
	gerbera		36 864	500	3 926 310	176 021
	gyepszőnyeg	467 700			161 000	123 000
	gypsophilla	7 600	10 000	100	168 100	10 175
26	lilium		11 100		1 788 000	310 281
	limonium	800		360	4 000	838
	Liziantus		4 280	1 180	94 800	10 708
	őszirózsa	1 350			3 580	584
	strelitzia		1 140		4 800	1 114
	törökszegfű	60			150	40

Dísnövénytermelés és gyógynövény felvásárlás

Sorszám	Termékcsoport	Dísnövénytermesztő terület, m ²			Értékesített mennyiség, darab	Értékesítés nettó árbevétele, ezer Ft
		szabadföldi	fedett			
			fűthető	fűtetlen		
27	Cserepes-, kiültetésre szánt- és balkonnövények	160 910	322 693	36 331	23 651 160	2 701 441
28	Ericaceae (pl. Azálea)		300		3 800	1 152
29	Asteraceae (pl. Krizantém)	67 162	25 830	6 990	702 885	138 630
30	Begoniaceae (pl. Begóniák)	790	22 691	975	792 975	77 281
31	Geraniaceae (pl. Muskátlí)	420	89 808	2 657	1 857 689	469 761
32	Balsaminaceae (pl. Impatiens)	1 098	8 109	172	233 617	41 481
33	Szaporítóanyag		15 750	2 200	9 713 275	595 752
34	Kiültetésre szánt és balkonnövények (egy-, kétnyári, és évelő)	86 160	106 795	19 270	8 911 102	1 036 722
35	Egyéb cserepes növények	5 280	53 410	4 067	1 435 817	340 662
	ebből:					
	ciklámen		1 500		15 538	5 464
	gerbera		100		10 410	2 817
36	kaktusz		150		1 000	400
	poinsettia		400		3 500	1 950
	primula		4 260		181 603	14 871
	saintpaulia		2 900		176 000	34 132
37	Hagymás-, gumós- és rizómás növények	40 896	105 595	8 030	4 318 102	441 521
38	Liliaceae (pl. Tulipán)	5 540	10 850	2 900	610 840	44 763
39	Orchideaceae (pl. Orchidea)	1	13 500		20 600	25 457
40	Amarilliaceae (pl. Nárcisz)	1 585	2 730	320	411 650	8 513
41	Szaporítóanyag	4 250			19 100	4 955
42	Egyéb	29 520	78 515	4 810	3 255 912	357 833
	ebből:					
	Alstromeria	200	12 400	800	1 667 840	119 196
	canna		1 000		5 795	2 659
	ciklámen		1 000		20 000	6 400
	dália	17 000			3 000	600
43	frézia		3 330		139 700	4 981
	iris	8 100	395	1 300	121 005	9 496
	jácint	1 000	1 100	500	76 000	8 250
	kála		6 600		38 680	8 073
	kardvirág			200	3 000	150
	liliom		18 800		783 892	123 578
44	Összesen	12 987 227	1 186 928	125 309	54 260 227	7 927 166

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

Gyógynövény felvásárlás

Sorszám	Termékcsoport	Beszerzés										Értékesítés belföldi továbbfeldolgozásra	
		Termesztett				Vadontermő				Import			
		Termelőtől		Saját termelés		Gyűjtőtől		Felvásárlótól		Import		kg/nyers	kg/drog
		kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog		
1	Virág	*	7 452	*	*	218 659	34 631	*	61 903	*	94 194		47 462
2	Árnika									*			*
3	Bodza					*	*	*	*				11 871
4	Galagonya ágvéggel					*	*		*		*		*
5	Hárs ezüst						*						
6	Hárs orvosi					*	22 632		12 329		*		*
7	Hibiszkusz										*		*
8	Kamilla		*	*		145 454	*	*	*		63 186		*
9	Körömvirág	*	*	*	*						*		*
10	Kövirózsa												
11	Levendula		*		*						*		*
12	Mórmályva		*								*		*
13	Levél	*	18 967	*	*	*	84 944	*	*		38 190		31 624
14	Borsosmenta	*	*								*		*
15	Citromfűlevél	*	7 084	*							*		6 013
16	Csalánlevél					*	81 337		*				11 937
17	Fekete ribizli		*										*
18	Galagonya												
19	Gyermekláncfű					*	*		*				*
20	Kapor												
21	Keskenyütifű levél		*	*					*		*		*
22	Majoránna		*										*
23	Muskotályzsálya												
24	Nyírfalevél						*				*		*
25	Orvosi zsálya	*	*										*
26	Rozmaring		*								*		*
27	Fű	*	50 486	*	*	*	130 391	*	137 332	*	41 018		86 178
28	Aranyvesszőfű					*	*		*				*
29	Benedekfű		*										*
30	Cickafarkfű	*	*	*	*	*	52 145	*	*	*	*		32 252
31	Ezerjófű						*		*		*		*
32	Fehér üröm						*		*		*		*
33	Izsópfű		*	*									*
34	Kakukkfű	*	6 635	*	*						*		*
35	Kisvirágú fűzikefű		*			*	*		*				*
36	Legyezőfű						*		*		*		*
37	Lósóska			*	*		*		*				*
38	Orbánfű						*		*		*		*
39	Tárkonyüröm		*										*
40	Varadicsfű						*		*				*
41	Vasfű			*	*		*				*		*
42	Zsurló						20 629		*		*		*

Dísznövénytermelés és gyógynövény felvásárlás

Sorszám	Termékcsoport	Beszerzés								Értékesítés belföldi továbbfeldolgozásra			
		Termesztett				Vadontermő							
		Termelőtől		Saját termelés		Gyűjtőtől		Felvásárlótól		Import			
		kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog	kg/nyers	kg/drog
43	Gyökér		5 432			*	*		*		*		4 484
44	Csalángyökér								*		*		*
45	Édesgyökér								*		*		*
46	Gyermekláncfű					*	*		*		*		*
47	Lestyángyökér		*								*		*
48	Macskagyökér		*								*		*
49	Orvosiziliz-gyökér		*			*	*		*		*		*
50	Tarackbúza-gyökér						*		*				*
51	Mag-termés		450 701		*	300 431	17 762		*	319 907		*	488 681
52	Ánizstermés		187 980								*		*
53	Borágómag												
54	Borókabogyó						*		*		*		*
55	Bodzabogyó		*			*			*		*		*
56	Csipkebogyó					21 654	*	*	*				*
57	Csipkehús						*		28 131		*		*
58	Édeskömény		135 624		*								134 683
59	Galagonyabogyó					*	*		*				*
60	Kapor		*										*
61	Konyhakömény		*										*
62	Máriatövismag		*		*						*		*
63	Mustár		*								*		*
64	Vadgesztenye					*	*		*		*		*
65	Vegyes		*			*	*		*	*	*		*
66	Fagyöngy					*	*		*	*	*		*
67	Fehérbabbéj		*						*		*		*
68	Kukoricabibe						*		*				*
69	Kutyabengekéreg						*		*				*

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

